

Селәнә эдл-ахун цаарандк өөдллт

Колхозн тосхлтин цаарандк делгрлтин болн машинн-тракторн станцсин бүрдәмджиг оньгдаруллгъна тускар» гаргъгдсн КПСС-н Центральн Комитетин февральск Пленумин токтаврар болн СССР-н Деед Советин сессий деер, энунә тускар кех Н. С. Хрущевин докладин тезисмүдәр, ода цуг мана орн-нутгар альд болв чигн, тедү мет Хальмг таньгъчд чигн, оln-әмтнә делгү орлцлгътагъар ик гидг күр-күүндвр кегддж йовна.

Февральск Пленумин шиидврмүдиг, йир ик кергтә, йир чик, мел дигтә цагларн харгъдж гаргъгдсн шиидврмүд оln-әмтн цугъарн таасдихана.

Тер шиидврмүдт келгдджәх төрмүдин унъг-утхинь авал хәләхлә, мана орн-нутгин селәнә эдл-ахуг цааранднь улм өдлүлхд, КПСС-н тууджргч XX хургин шиидврмүдәр темдгсн зураг күцәлгънд теднә ач-туснь кемджәлдж болшго ик.

Алдр ленинск кооперативн зурагъас иштәгъәр селәнә эдл-ахуг коллективизировать кеснәс нааран, түүнлә дунь-их дуньгә кәдлмш гидж ховр бәәсмн. КПСС-н ЦК-н Пленумин темдгсн төрмүд күцәхлә селәнә социалистическ эдл-аху цаарандан делгрдж улм өсхнь мел лавта.

Ода цуг мана орн-нутгар, февральск Пленумин токтаврар болн Н. С. Хрущевин докладин тезисмүдәр күр-күүндвр кедж йовх цагт, колхозн тосхлтин цаарандк делгрлтин болн машинн-тракторн станцсин бүрдәмджиг оньгдаруллгъна тускар, колхозникуд болн колхозниц, МТС-н болн совхозмудин кәдлмшчнр, селәнә эдл-ахун специалистнр, эдн цугъарн, йир кергтә, цецн гидг сүв-селвгүд өгчәцхәнә.

Эн иим гүн ик политическ чинртә документсин тускар, мана Хальмг таньгъчин колхозмудар болн совхозмудар, цуу-предприятсәр тәгәлнэгдән оln кун орлцлгътагъар кесг хургуд кегддж йовна.

Тер хургуд деер, мана таньгъчин куч-кәлсчнр, февральск Пленумин токтаврас иштәгъәр машинн-тракторн станцсин бүрдәмджиг оньгдаруллгъниг йир цагларн кегдджәх, колхозн тосхлтиг цааранднь улм делгрүлгънд ик туста керг гидж йбрәлж темдгджәцхәнә.

Февральск Пленумин шиидврмүдин тускар, ода кесг колхозмудар болн совхозмудар хургуд кегддж одв.

Элст балгъсна шидрк Лени-

нә нергә колхозд, „Победа“ болн Сталинә нертә колхозмудт, Элст балгъсна машинн-тракторн станцин кәдлмшчнр дунд, Приютненск болн Целинн райодт колхозмудар кегдсн хургуд деер, колхозн өслтин тускар, колхозмуд өдгә цагт ямаран ик чидлтә, кучтә болсинь теднд ямаран ик элвг эв-аргъ бәәхинь кәдлмшчнр болч колхозникуд темдгддж келцхәв.

Ленинә нертә колхоз урд нег цагт йир хоцрдж йовсн колхоз билә. Ода эн колхоз эдл-ахугъарн йир ик кучтә колхоз болв. Эн колхоз ниднин джиләк, эдл-ахугъин кәдлмшин, диг-дәра кесн, ним ашта болдж гарв. Эн колхозин нидн джиләк олз-орунь 8 сай 341 миньгън арслнь болв. Ганцхн мал өсклгънәс 8 сай 1 миньгън арслнъга олз-ору авб Нег куч-кәлснә өдрин уннь 9 арслнь 72 деншг болв. Тедү мет Сталинә нертә колхоз чигн бас тиим кучтә.

—Куч-кәлснә производительностин кәрнъгиг болн куч-кәлсчнрин бәәдл-джиргълин өслтиг цааранднь улм хурдар ясрулхд, әмн болгъна тоод мах, тос болн үс гаргългъар США-г өбрхн цагин әргид күцлж авхин тәлә мана Коммунистическ партг колхозн крестьянствд агъу-ик дөнъ-тусан күргджәнә — гидж Сталинә нертә колхозд болсн хург деер колхозник Катеров Иван Андреевич эврәннь келсн үгдән темдгль.

«Колхозн тосхлтин цаарандк делгрлтин болн машинн-тракторн станцсин бүрдәмджиг оньгдаруллгъна тускар» гаргъгдсн КПСС-н Центральн Комитетин февральск Пленумин токтаврар болн СССР-н Деед Советин сессий деер, энунә тускар кех Н. С. Хрущевин докладин тезисмүдәр, ода цуг мана орн-нутгар кегддж йовх хургуд, тер хургуд деер кегддж йовх күр-күүндврмүд, государственн чинртә төрмүд хагъллгънд, оln-әмтс ягъдж орлцджихиг, мана орн-нутгт оln-әмтнә йоста демократизм делгрсиг лавта кевәр үзүлджәнә.

Одга цагт оln-әмгнә шунлт, эднә урмднь, омгнь ик гидг өдлмд йовна.

Эн иим ик шунлттиг гардлгън, оln куч-кәлсчнр дунд, февральск Пленумин шиидврмүдин тускар тасрха сән күр-күүндвр келгъниг бурдәлгън, оln-әмтнә урмд, омгиг, селәнә эдл-ахун шин диилврмүд бәрлгънур заллгън — цуг мана партийн, советск организацсин йир ик чинртә әндрк өдрә эрки төрмүднь.